

vastgesteld november 2017



BELEIDSPLAN 2018 - 2020

Raad van Kerken Amersfoort

Inhoud

1.0 Inleiding	3
1.1 Uitgangspunt	3
1.2 Deelnemende kerken	3
1.3 Statuten	4
1.4 Kernwaarden en kerntaken: Ontmoeting & Presentie.....	4
1.5 Voortgang	4
1.6 Verkenning huidige situatie.....	5
2.0 Activiteiten en beleidsvoornemens.....	7
2.1 Makelen en 'Ontmoeten'	7
2.2 Makelen en 'Presentie'	7
2.3 Coördineren / leiden en 'Presentie'	7
2.4 Coördineren / leiden en 'Ontmoeting'	9
2.5 Taakgroep Communicatie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1.0 Inleiding

Doel van dit beleidsplan is het vastleggen van de beleidsvoornemens van de RvK-A voor de komende jaren. Bij wijze van beleid benoemt de RvK-A in dit plan een aantal initiatieven, bedoeld ter ondersteuning van de ambitie om oecumenische samenwerking tussen geloofsgemeenschappen in Amersfoort te bevorderen en samen stem te hebben in de Amersfoortse samenleving. Dit plan is een actualisering van het Beleidsplan uit 2014.

De Raad van Kerken Amersfoort (RvK-A) heeft inmiddels een geschiedenis van meer dan veertig jaar. In die jaren zijn vele activiteiten geïnitieerd en uitgevoerd en heeft het werk vele vertakkingen gekregen. Sommige daarvan bestaan nog met veel elan, anderen met moeite of zijn inmiddels verdwenen. Wil het werk van de RvK-A ook in deze tijd adequaat zijn om gestalte te geven aan haar roeping, dan is het nodig om de contouren van het werk opnieuw te beschrijven. Herbezinning op kernwaarden en kerntaken voor de RvK-A is daarvoor noodzakelijk.

“De kerken strekken elkaar tot zegen: dat zou in Nederland ook het motto en de kracht van de Raad van Kerken moeten worden. Oecumene zou moeten inhouden: samen delen van wat wij allen hebben gekregen, in plaats van eindeloos bakkeleien over de verschillen die wij zelf hebben veroorzaakt en die de eenheid van de kerken in de weg staan”.

(Prof. Dr. Anton Houtepen).

1.1 Uitgangspunt

In de Statuten (2004) wordt in de Preambule aangegeven welk uitgangspunt voor de deelnemende kerken daarbij leidend is: *“De Raad van Kerken Amersfoort (RvK-A) is een verbond van kerken en geloofsgemeenschappen, die de Heer Jezus Christus als God en Heiland belijden overeenkomstig de Schriften en die er daarom naar streven samen hun gemeenschappelijke roeping te vervullen tot eer van de ene God, Vader, Zoon en Heilige Geest”.*

1.2 Deelnemende kerken

De volgende kerken hebben zich hieraan verbonden:

- Protestantse Gemeente Amersfoort (PGA):
Adventkerk, Bergkerk, De Bron, De Brug, De Hoeksteen, Emmaüskerk, Fonteinkerk, Nieuwe Kerk, Sint-Joriskerk, Lutherse pioniersplek ‘De Amersfoortse Zwaan’
- Johanneskerk (Doopsgezind, Remonstrants en Vrijzinnig Protestants)
- Protestantse Gemeente Hoogland/Amersfoort-Noord:
De Inham, Veenkerk
- Oecumenisch:
Het Brandpunt, De Herberg
- Parochie Onze Lieve Vrouw van Amersfoort (OLVA):
Heilig Kruis, Sint Ansfrius, Sint Joseph, Sint Martinus, Sint Franciscus Xaverius, Wijkherberg Heilige Geest
- Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt (GKV):
Amersfoort-Zuid, Amersfoort-West, Amersfoort-Centrum, Amersfoort-Oost, Amersfoort-de Horsten, Amersfoort-Emiclaer, Amersfoort-Hoogland, Amersfoort-Nieuwland, Amersfoort-Vathorst

- Nederlands Gereformeerde Kerk (NGK):
NGK Amersfoort-Noord, NGK Amersfoort-Zuid
- Christelijke Gereformeerde Kerk
- Evangelische Gemeente De Ark
- Korps Leger des Heils te Amersfoort
- Orthodoxe Parochie Amersfoort
- Oud-katholieke Parochie van de H. Georgius
- Nieuw-Apostolische Kerk in Nederland
- Kerken (vrijgemaakt) classis Amersfoort
- Kerk van de Nazarener

1.3 Statuten

In de Statuten (2004) is de taak van de RvK-A als volgt omschreven:

- a. zich te beraden over de eenheid van de kerken en geloofsgemeenschappen in vieren, getuigen en dienen en aan deze eenheid vorm te geven door het initiëren en bevorderen van al datgene wat alle of sommige kerken die aan de RvK-A deelnemen, gezamenlijk kunnen doen;*
- b. zich te bezinnen op vragen aangaande christelijk geloof, kerk en samenleving en het bevorderen van de bezinning dienaangaande in de kerken.*

1.4 Kernwaarden en kerntaken: Ontmoeting & Presentie

Meer dan mogelijk ooit in de afgelopen decennia het geval was, is bij kerken het besef en de ervaring ontstaan, dat er meer is dat hen met elkaar bindt dan hen van elkaar scheidt en de noodzaak om daar ook gestalte aan te geven. Om dat besef te laten groeien en nader invulling te geven is het nodig om elkaar als Kerken c.q. kerkleden te ontmoeten. Daarom is **'Ontmoeting'** de eerste kernwaarde, van waaruit de aandachts- en werkvelden van de RvK-A gestructureerd moeten worden.

Hoe langer hoe meer zijn in onze samenleving het bestaansrecht en het lidmaatschap van de kerk minder en minder vanzelfsprekend geworden als gevolg van het nog altijd voortgaande proces van secularisatie. Niettemin hebben de kerken als gemeente van Jezus Christus de roeping om het licht van Christus te laten schijnen. Vanuit de onderlinge "Ontmoeting" mag zo ook gezocht worden naar de **'Presentie'** van de kerken in deze tijd in de Amersfoortse samenleving. Dat beschouwen we als de tweede kernwaarde in het maken van de beleidskeuzen.

1.5 Voortgang

Eerder, in 2014, stelde het AB een Beleidsplan op, rondom de twee kernwaarden en kerntaken **Ontmoeting en Presentie**. De verschillende Taakgroepen en werkgroepen gaven in 2013 aan hoe zij Ontmoeting en Presentie nadere invulling zouden geven.¹

Vermelding verdient de oprichting van de nieuwe Taakgroep Missionaire Presentie (voorjaar 2013), mede naar aanleiding van de integratie van Kerinam (samenwerkingsverband van

¹ De Raad van Kerken kent drie Taakgroepen: Taakgroep Kerk & Samenleving, Taakgroep Missionaire Presentie en Taakgroep Communicatie. Er zijn tevens een aantal werkgroepen die zich richten op een specifieke activiteit: Werkgroep Momentum (werkgroep van de Taakgroep Missionaire Presentie), Werkgroep KIK, Werkgroep Kerkpagina en Werkgroep Kerkplein (werkgroepen van de Taakgroep Communicatie) en de Werkgroep Vesperdienst en Werkgroep Ruimteviering (deze werkgroepen vallen rechtstreeks onder AB).

Protestantse Gemeente Amersfoort, Christelijke Gereformeerde Kerk en Nederlands Gereformeerde Kerk) binnen de RvK-A.

Het laatste afsluitende document van dit proces was de Organisatiebeschrijving dd maart 2014. Daarin zijn ook de diverse activiteiten van de Taakgroepen rondom de thema's Ontmoeting en Presentie - onderscheiden in diaconale resp. missionaire presentie - beschreven.

In de AB-vergadering van 15 mei 2017 gaven AB-leden hun mening over activiteiten die 'weg kunnen', die we willen behouden, en die we willen toevoegen.

De twee genoemde kernwaarden/kerntaken Presentie en Ontmoeting hebben anno 2017 niets aan betekenis verloren. Deze twee kernwaarden staan daarom ook in dit geactualiseerde beleidsplan centraal.

1.6 Verkenning huidige situatie

Een verkenning van het werk van de RvK-A leert dat de RvK-A te maken heeft met een veelheid van aandachtsvelden, taken, activiteiten, mandaten, verantwoordelijkheden, etc. In de loop der jaren is er heel wat werk verricht en tot stand gebracht en dat mag met veel voldoening en dankbaarheid worden geconstateerd.

Een dergelijke veelheid aan aandachtsvelden is mooi, zolang het allemaal goed gaat, maar draagt ook het gevaar in zich van versnippering en vervlakking van bestuurs- en daadkracht met frustratie en gebrek aan ervaren van medeleven als vervelende keerzijden. Overzicht, helderheid in rol; en functie en concentratie van activiteiten is nodig om het werk bestuurbaar, uitvoerbaar en daadkrachtig te laten zijn.

Het volgende kwadrant geeft inzicht in wat de rol van de RvK is bij activiteiten rondom de kerntaken Presentie (vooral extern gericht, op de maatschappij) en Ontmoeting (vooral intern gericht, op kerken). Bij de definiëring is het woord 'vooral' bewust opgenomen: aan activiteiten die plaatsvinden in het kader van Presentie kunnen immers ook leden van kerken mee en bij activiteiten die primair bedoeld zijn voor Ontmoeting, zijn ook niet-kerkleden welkom. Activiteiten vallen onder de noemer 'Presentie' als ze

De rollen van de Raad van Kerken zijn te onderscheiden in:

- **makelen:** de RvK heeft hier een rol als makelaar die informatie verspreidt naar de kerken. Maar de aangesloten kerken zijn de dragers van de activiteiten.
- **coördineren/leiden:** de RvK heeft hier zelf een initiërende, dragende rol; als AB, DB of Taakgroep.

Overzicht: rollen en kernwaarden Raad van Kerken Amersfoort, met daarin opgenomen de verschillende activiteiten

	Presentie	Ontmoeting
Rol RvK: makelen	Alpha cursus	Stimuleren samenwerken tussen kerken waar dat synergie of minder inspanning oplevert
	DAC op zaterdag	Stimuleren gezamenlijke vieringen van bij de RvK aangesloten kerkgenootschappen
	Godsdienstig vormingsonderwijs	
Rol RvK: coördineren	Organiseren van diverse vieringen bij ingrijpende gebeurtenissen in de Amersfoortse gemeenschap	Geloofsgesprek in de vergaderingen van de RvK
	Contact met de burgerlijke gemeente	Organisatie pastoresontmoeting
	Aandacht voor vluchtelingen: participatie in het platform AGT	Kerkennacht / kerkproeverij
	Schuldhelpmaatje	
	Contacten met Inloophuizen	
	Contact met de Cliëntenraad Sociale Zekerheid	
	Participatie in het Pact Sam Sam	
	Deelname in Platform voor Levensbeschouwing en Religies	
	Geloven 033	
	Momentum	
	Kerkennacht / kerkproeverij	

2.0 Activiteiten en beleidsvoornemens

2.1 Makelen en 'Ontmoeten'

DB / AB

- Stimuleren samenwerken tussen kerken waar dat synergie of minder inspanning oplevert (wijkgebonden?) Denk aan:
 - o ouderenpastoraat, naar aanleiding van een brief van de PGA, heeft het AB besloten te inventariseren welke vormen van samenwerking er op dit punt mogelijk is tussen de lidkerken
 - o jongerenactiviteiten (waaronder studentenpastoraat)
 - o gastvoorgangers in andere gemeente
 - o gezamenlijke vieringen
 - o maaltijden

Beleidsvoornemen: concrete voorstellen welke mogelijkheden er zijn om het aanbod activiteiten vorming & toerusting delen

Beleidsvoornemen: het AB stimuleert de samenwerking tussen de verschillende lidkerken t.a.v. studentenpastoraat.

Beleidsvoornemen: de RvK organiseert een avond voor belangstellende lidkerken om te inventariseren waar samenwerking t.a.v. pastoraat in de instellingen mogelijk is.

2.2 Makelen en 'Presentie'

Taakgroep Missionaire Presentie

- Alpha cursus: nog niet alle door de lidkerken beschikbare gestelde middelen voor de begroting 2017 zijn benut. De Taakgroep komt met voorstellen voor besteding.
- DAC op zaterdag: vanuit Kerinam is de zaterdag groep vrijwilligers van DAC onder Missionaire Presentie gevallen. Voornemen is dit los te koppelen
- Godsdienstig vormingsonderwijs (GVO) op basisscholen: de RvK-A heeft in de Missionaire Presentie de rol van zendende instantie en geestelijk onderdak voor de vakdocenten enerzijds (spirituele ondersteuning) en het promoten van PCGVO anderzijds.

Beleidsvoornemen: het DB stelt voor om de band met Alpha geen permanent karakter te geven, maar deze taak neer te leggen bij de verschillende lidkerken. Wel kan de Raad hierin een bemiddelende rol spelen.

Beleidsvoornemen: DAC: in DB van de RvK-A is afgesproken dat de voorzitter contact opneemt met het bestuur van DAC. De vrijwilligers DAC die er door de week zit valt onder de taakgroep Samenleving. We willen de lijnen nu graag helder hebben en de geldelijke ondersteuning voor de 'zaterdag club' loopt in dit jaar af. We koppelen DAC nu dan ook los van MP.

2.3 Coördineren / leiden en 'Presentie'

DB / AB

- Onderstaande vieringen vallen onder directe verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur:

- Ruimteviering: inmiddels is de werkgroep Ruimtevieringen als waarnemer ook aanwezig in het Algemeen Bestuur.
- Vespers: het DB stelt voor een begeleidingsgroep te vormen met daarin ook iemand vanuit de RvK en deze onder te brengen bij de taakgroep Missionaire Presentie.
- Jongerenwerkgroep Taizé; eens per maand is er een bijeenkomst in de Oud Katholieke Kerk op 't Zand, voor jongeren jonger dan 35 jaar. Er is veel stilte en meditatie. Af en toe is er een viering met ouderen, bijvoorbeeld in het Brandpunt.
- Kroonbede: de avond voor Prinsjesdag organiseert de RvK samen met de drie christelijke partijen een bede voor de regering. Het afgelopen jaar werd er rond de verkiezingen voor een nieuwe Tweede Kamer ook een Kamerbede georganiseerd. Het DB stelt voor de Kamerbede een eenmalige gebeurtenis te laten zijn.
- Bij gebeurtenissen die diep ingrijpen in de Amersfoortse gemeenschap kan het AB gevraagd door derden of ongevraagd door hier zelf het initiatief in te nemen, hieraan aandacht schenken middels een ritueel. Dit kan in de vorm van een dienst, een stille tocht, een wake. Zo is de RvK jaarlijks aanwezig bij diverse 4 mei herdenkingen in de stad.
- Gesprekspartner voor de gemeente (burgerlijk); de voorzitter en vice-voorzitter nemen zich voor tweejaarlijks een gesprek te hebben met burgemeester Bolsius om de samenwerking te evalueren en vooruit te blikken.
- De RvK is vertegenwoordigd in het Platform voor Levensbeschouwing en Religies en levert hiermee een bijdrage aan de Interreligieuze dialoog; dialoog met nieuw/anders/niet-gelovigen.

Beleidsvoornemen: (een vertegenwoordiging van) de jongerenwerkgroep eenmaal per jaar uitnodigen in het AB en verslag uit laten brengen van haar activiteiten.

Beleidsvoornemen: De RvK-A (en de Taakgroep Kerk & Samenleving) streven ernaar om goed contacten te blijven onderhouden met de gemeente en de lokale politiek, met name ook de fracties van de gemeenteraad.

Beleidsvoornemen: de Vespers als activiteit onder te brengen bij de taakgroep Missionaire Presentie.

Beleidsvoornemen: de ruimtevieringen worden "gepresenteerd" als oecumenische vieringen van de RvK-A, met als toevoeging dat ze "gedragen worden" door de RvK-A. De organisatie is in handen van een werkgroep. Opnieuw een plaatsbepaling binnen de RvK-A lijkt wenselijk.

Taakgroep Missionaire Presentie:

- Vieringen in de Joris: Momentum
- Kerkennacht: andere vorm dan nu. Doelstelling moet helderder: of 'presentie' of 'ontmoeting' (zie ook paragraaf 2.4). Wellicht zijn er ook andere activiteiten denkbaar waarmee hetzelfde bereikt wordt?

Taakgroep Kerk en Samenleving

- Aandacht voor vluchtelingen, met name door participatie in het platform AGT (Amersfoort Geeft Thuis), participatie in het Platform voor (bijna) uitgeprocedeerde Asielzoekers en uitreiken van paas- en kerstbroden met groet aan AZC-bewoners.

- Aandacht voor armoede, onder andere door aandacht voor de uitwerking van concrete regelingen door de gemeente, contact met de Cliëntenraad Sociale Zekerheid (via de eigen vertegenwoordiger daarin, Louise Boon) en de participatie in het Pact Sam Sam.
- Onderhouden van contact met de diverse inloophuizen.
- Aandacht voor het sociale domein en de nieuwe zorgwetten, concreet de rol van kerken in de wijken, de relatie met de wijkteams (zoals eerder gebeurde door het organiseren van wijkbijeenkomsten), aandacht voor vraagstukken rondom mantelzorg en eenzaamheid.
- Betrokkenheid bij SchuldHulpMaatje (SHM), dat onder eindverantwoordelijkheid valt van de RvK-A maar in de uitvoering zelfstandig functioneert met een eigen Stuurgroep (en eigen penningmeester) (de Raad van Kerken Amersfoort is lid van de Landelijke Vereniging SHM).

Beleidsvoornemen: organiseren van een overleg met de nieuwe wethouders (na de gemeenteraadsverkiezingen in 2018), het zogenaamde Sociaal Platform.

Beleidsvoornemen: het organiseren / faciliteren in 2018 van een bijeenkomst met bewoners van wijk De Koppel.

Beleidsvoornemen: contact met het verder te ontwikkelen Netwerk Groene Kerken Amersfoort

2.4 Coördineren / leiden en 'Ontmoeting'

DB / AB

- Dialoog in AB (geloofsgesprek) over (b.v.) eucharistie/avondmaal, oecumene, godsbeelden, ... Het DB neemt zich voor om een meer structurele vorm te vinden om het geloofsgesprek in het AB te faciliteren.
- Pastores ontmoeting (tweemaal per jaar)

Beleidsvoornemen: het DB zal met initiatieven komen om het contact met christelijke migrantenkerken verder aan te halen en uit te bouwen.

Taakgroep Missionaire Presentie

- Momentum: moment van bezinning tussen 1 mei en 1 oktober in de St. Joriskerk van 14.30 – 17.00 uur. Om 15.00 en om 16.00 uur is er in het koor van de kerk Momentum, een programma van een kwartier, met live muziek, een stukje bijbellezing, stilte en gebed.
- Kerkennacht: andere vorm dan nu. Doelstelling moet helderder: of 'presentie' of 'ontmoeting' (zie ook paragraaf 2.3). Wellicht zijn er ook andere vormen waarmee hetzelfde bereikt wordt? Te denken valt aan Kerkproeverij.
- Website geloven 033: Een site met informatie over God, de Bijbel en het christelijk geloof en missionaire activiteiten van de lidkerken van de RvK-A (zie ook paragraaf 2.5)

Beleidsvoornemen: De werkgroep oriënteert zich in 2017-2018 of Kerkproeverij een goed alternatief voor Kerkennacht is en hoe dit vorm te geven.

Beleidsvoornemen: meer aandacht binnen lidkerken voor de site 'geloven 033' vragen met als doel content in te sturen voor op deze site. Er wordt nu voornamelijk content vanuit Momentum geplaatst.

2.5 Taakgroep Communicatie

- De Raad van Kerken beoogt een zo goed mogelijke communicatie van enerzijds haar eigen activiteiten, en anderzijds activiteiten die door haar taakgroepen worden georganiseerd. Daarnaast is goede communicatie gewenst omtrent activiteiten van deelnemende kerken met oecumenisch belang.
Hiertoe staan de raad meerdere 'voertuigen' ter beschikking, waarvan twee wél en anderen niet onder verantwoordelijkheid van de Raad van Kerken vallen. De Raad neemt de taak op zich om zoveel mogelijk bekendheid te geven aan deze communicatie kanalen.
 - De website van de Raad van Kerken Amersfoort.
Op deze site wordt zowel algemene informatie geplaatst als taakgroep overstijgende zaken. <http://www.raadvankerkenamersfoort.nl>
 - De Raad van Kerken pagina van de krant De Stad Amersfoort.
Diverse redacteurs verzorgen tweewekelijkse op deze pagina publicaties van oecumenische lokale activiteiten.
 - De Google agenda met oecumenische activiteiten van alle kerken in Amersfoort.
Deze agenda staat onder verantwoordelijkheid en wordt beheerd door de stuurgroep 'Oecumene Actief' die vanuit het Oecumenisch centrum Het Brandpunt opereert. In deze agenda worden activiteiten met een korte beschrijving en contactpersonen vermeld. Elke kerk kan inzicht krijgen, inbreng geven en een link op de eigen website regelen.
 - De Facebookpagina 'Oecumenisch Amersfoort'.
Deze Facebookpagina staat eveneens onder verantwoordelijkheid en wordt eveneens beheerd door de stuurgroep 'Oecumene Actief' die vanuit het Oecumenisch centrum Het Brandpunt opereert. Elke kerk kan hierop via de beheerders actuele plaatselijke activiteiten van oecumenisch belang plaatsen.
 - Contacten lokale media.
Gezocht wordt naar ingangen bij lokale media als EVA, RTV Utrecht en De Golfbreker.
 - Kringwerk, Vorming en Toerusting, cursussen.
Gezocht wordt naar verdere samenwerking en publiciteit voor zover van oecumenisch belang betreft.